

Criminaliteit en straf in historisch perspectief (B001830)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 6.0

Studietijd 180 u

Aanbodsessies in academiejaar 2025-2026

A (semester 2)

Nederlands

Gent

Lesgevers in academiejaar 2025-2026

Leloup, Pieter

RE23

Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2025-2026

[Bachelor of Science in de criminologische wetenschappen](#)

6

A

[Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen \(afstudeerrichting geschiedenis\)](#)

6

A

[Master of Arts in de geschiedenis](#)

6

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Geschiedenis criminaliteit, veiligheidszorg en politie, straf, hervormingen, criminologie, Belgische en internationale ontwikkelingen

Situering

Dit opleidingsonderdeel heeft tot doel de student een noodzakelijk historisch overzicht te bieden van de belangrijkste langetermijntwikkelingen in het denken over en de aard van misdaad en straf enerzijds en de daarmee gepaard gaande ontwikkeling van de criminologie anderzijds. Het legt vanuit een historisch perspectief bloot hoe ideeën over criminaliteit en de aanpak daarvan ingang vonden in de strafrechtsbedeling en de misdaadbesteding. Deze evoluties worden bovendien bestudeerd tegen de achtergrond van onderliggende socio-economische, politieke, morele en ideologische factoren, waardoor de verschuivingen in ideeën en praktijken hieromtrent in tijd, ruimte en context worden geplaatst.

Inhoud

Het vak behandelt in de eerste plaats chronologisch en thematisch de evoluties in de verschillende vormen van crimineel gedrag en de maatschappelijke reacties die zij teweegbrachten. Samenhangend bestudeert het de veranderingen in inzichten en praktijken daaromtrent in de samenleving, met specifieke aandacht voor het ontstaan van de natiestaten en hun (institutionele) reacties op criminele delicten en zogenaamde criminele groepen. Het situeert uiteindelijk ook het ontstaan en de rol van diverse actoren en instellingen betrokken bij de controle en bestraffing van criminele gedragingen in de tijd.

De focus van het vak ligt niet uitsluitend bij een overzicht van de Belgische historische ontwikkelingen ter zake. Evenzeer worden Europese, globale en koloniale historische tendensen besproken en vergeleken. Dit vanwege de impact die zij hadden op het ontstaan en de internationale uitwisseling van ideeën, praktijken en beleid met betrekking tot politie en justitie. Hoewel het vak een brede historische schets brengt, ligt de focus op de situatie vanaf de achttiende eeuw. Uiteindelijk verwerft de student op basis van kennis over deze historische context beter inzicht in de wortels en totstandkoming van actuele problemen en de hedendaagse criminaliteitsbestrijding.

De volgende onderwerpen komen aan bod:

- Verschuivingen aard criminaliteit en criminaliteitscontrole (1700-heden)
- Criminaliteitstypes en fenomenen doorheen de tijd
- Opvattingen over criminele groepen
- Instellingen, actoren en reacties (bestrafing en controle)
- Onderliggende sociale, politieke, morele en economische factoren in relatie tot (denken over) criminaliteit en criminaliteitscontrole

Begincompetenties

Geen

Eindcompetenties

- 1 Kennis hebben van het denken over en de aard van misdaad en straf enerzijds en de daarmee gepaard gaande wetenschappelijke ontwikkeling van de criminologie anderzijds.
- 2 Begrijpen en verklaren van evoluties inzake criminaliteit en de institutionele en beleidsmatige reacties daarop tegen de achtergrond van onderliggende socio-economische, politieke, morele en ideologische factoren.
- 3 Verschuivingen in ideeën en praktijken omtrent (de aanpak van) criminaliteit in de juiste tijd, ruimte en context kunnen plaatsen.
- 4 Kennis hebben over het ontstaan en de rol van diverse actoren en instellingen betrokken bij de controle en bestrafing van criminele gedragingen in de tijd.
- 5 De wortels en totstandkoming van actuele criminologische problemen en de hedendaagse criminaliteitsbestrijding begrijpen en verklaren.
- 6 De Belgische context begrijpen en vergelijken tegenover gelijknamige Europese, Globale en koloniale historische tendensen.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Hoorcollege

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Crime, Police, and Penal Policy European Experiences 1750-1940
 Richtprijs: € 40
 Optioneel: nee
 Auteur : Clive Emsley
 ISBN : 978-0-19966-947-9
 Aantal pagina's : 298
 Oudst bruikbare editie : 2013
 Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : regelmatig

Referenties

- Emsley C. (2007). Crime, police & penal policy. European experiences 1750-1940. Oxford University Press.
- Fijnaut C. (2014). Criminologie en strafrechtsbedeling: Een historische en trans-Atlantische inleiding. Boom Uitgevers
- Knepper P & Johansen A. (2019). The Oxford Handbook of the History of Crime and Criminal Justice. Oxford University Press.
- Roth M. (2014) An eye for an eye. A global history of crime and punishment. Reaktion Books.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Mogelijkheid tot vragen stellen tijdens of na de colleges, via mail of na afspraak tijdens spreekuur.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

(Goedgekeurd)

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Eindscoreberekening

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen (50%)

Schriftelijke evaluatie met open vragen (50%)

Faciliteiten voor werkstudenten

Geen